

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تأثیر آموزش نام‌گذاری هیجان‌ها به کودکان مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا بر
کیفیت زندگی و رابطه مادر - فرزندی آنان

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در پرستاری کودکان

نگارنده:

وحید مرادی

استاد راهنما

دکتر مرضیه حسن‌پور

استاد مشاور تخصصی و استاد مشاور آمار

دکتر ساجد یعقوب نژاد / خانم شیما حقانی

بررسی تأثیر آموزش نام‌گذاری هیجان‌ها به کودکان مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا بر کیفیت زندگی و رابطه مادر- فرزند آنان

چکیده فارسی

مقدمه و هدف: اختلال طیف اتیسم از بزرگ‌ترین چالش‌های مربوط به حوزه کودکان است که علاوه بر شیوع زیاد آن در سرتاسر دنیا، سبب اختلال در کارکرد هیجانی این کودکان شده و اثرات زیادی بر ابعاد مختلف زندگی آنان اعم از رابطه مادر و کودک و کیفیت زندگی خود کودک دارد. این پژوهش با هدف «بررسی تأثیر آموزش نام‌گذاری هیجان‌ها به کودکان مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا بر کیفیت زندگی و رابطه مادر- فرزند آنان» انجام شد.

روش کار: پژوهش حاضر با رویکرد کمی از نوع نیمه تجربی با طرح تک آزمودنی و به روش A-B-A (پایه-آزمون-پیگیری) می‌باشد. در این پژوهش ۵ کودک پسر مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا با دارا بودن شرایط ورود به پژوهش در یک گروه قرار گرفتند. در مرحله پایه و پیگیری، نمونه‌ها آموزشی دریافت نمودند و صرفاً کیفیت زندگی کودکان و رابطه مادر- فرزند ارزیابی شد. در مرحله آزمون، بازنمایی هیجان‌ها توسط نرم‌افزار Let's Face It در ۳ جلسه و نام‌گذاری هیجان‌ها (Label Emotions) در ۶ جلسه آموزش داده شد. ابزارهای گردآوری اطلاعات، شامل پرسشنامه‌های مشخصات جمعیت شناختی والدین و کودک، کیفیت زندگی کودکان (Peds QoL¹) و رابطه مادر- فرزند (MCRE²) بود که در هر مرحله ۳ اندازه‌گیری و به فاصله یک هفته از هم انجام شد. تحلیل داده‌ها توسط افزار SPSS نسخه ۲۲ و با استفاده از آمار توصیفی، آزمون ناپارامتری فریدمن، اندازه اثر و درصد بهبودی انجام شد.

یافته‌ها: در پژوهش حاضر میانگین سنی افراد ۸/۶ سال بود. آموزش نام‌گذاری هیجان‌ها، سبب بهبود کلی در کیفیت زندگی کودکان مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا شده است ($P=0/007$) و اندازه اثر آموزش بر کیفیت زندگی در مقایسه مرحله پایه - آزمون ($ES^3=2/47$)، آزمون - پیگیری ($ES=3/28$) و پایه - پیگیری ($ES=2/89$) بالا بوده است. بیشترین درصد بهبودی در بین حیطه‌های کیفیت زندگی مربوط به حیطه اجتماعی ($RP^4=163/21$) بوده است. همچنین طبق نتایج آزمون فریدمن، بین حیطه‌های پذیرش ($P=0/007$)، حمایت بیش‌ازحد ($P=0/022$) و طرد فرزند ($P=0/007$) در رابطه مادر- فرزند تفاوت معنی‌داری وجود داشت و اندازه اثر آموزش نام‌گذاری هیجان‌ها در مقایسه مرحله پایه - پیگیری، در حیطه

¹Pediatrics Quality of Life

²Mother-Child Relationship Evaluation

³Effect Size

⁴Recover Percentage

طرد فرزند بالا ($ES=0/91$)، در حیطه پذیرش متوسط ($ES=0/59$) و در سایر حیطه‌ها در مراحل مختلف ناچیز بوده است ($ES<0/5$).

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که آموزش نام‌گذاری هیجانات (LE) به کودکان مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا بر کیفیت زندگی کودک و رابطه مادر با وی، تأثیر مثبتی داشته است. توصیه می‌شود در پژوهش‌های آتی این روش توسط محققان مورد استفاده قرار گرفته و تأثیر آن بر سایر ابعاد زندگی این کودکان سنجیده شود.

کلمات کلیدی: نام‌گذاری هیجانات؛ نرم‌افزار LFI؛ کودک مبتلابه اتیسم با عملکرد بالا

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing & Midwifery

Title:

**The effect of Educating Label Emotions to Autism
children with high-function on their Quality of life and
Mother-Child Relation**

**"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of
Science Degree" In Pediatric Nursing**

By

Vahid Moradi

Supervisor

Dr. Marzieh Hasanpour

Co supervisor

Dr. Sajed Yaghoob Nehjad

Shima Haghani

Abstract:

Title: The effect of Educating Label Emotions to Autism children with high-function on their Quality of life and Mother-Child Relation

Introduction: Autism spectrum disorder is one of the biggest challenges in the field of children, which, in addition to its high prevalence around the world, disrupts the emotional functioning of these children and affects many aspects of their lives, including the relationship between mother and child and the quality of child's life. The aim of this study was "To survey the effect of Educating Label Emotions to Autism children with high-function on their Quality of life and Mother-Child Relation".

Methods & Materials: The present study is a semi-experimental research with single-subject type using the A-B-A (basic-test-follow-up) method. In this study, 5 boys with high-function with inclusion criteria were assigned to a research group. In the basic and follow up phase, the samples did not receive education, and only the quality of life of the children and the mother-child relation were assessed. In the test phase, the recognition of emotions was by Let'sFace It software in 3 sessions and Label Emotions (Label Emotions) in 6 sessions was educated. Data collection tools consisted of demographic characteristics of the parents and the child, the quality of life of children (Peds QoL) and mother-child relation (MCRE), which was measured 3 at each phase and was performed within one week intervals. Data were analyzed by SPSS software version 22 using descriptive statistics, non-parametric Friedman test, and effect size and recovery percentage.

Results: The mean age of the subjects was 8.6 years. Label Emotions education has overall improved quality of life in children with high-function autism ($p = 0.007$) and the effect size of education on quality of life in comparison of baseline-test ($ES = 2/47$), test-follow-up ($ES = 3/28$) and the base- follow-up ($ES = 2/89$) has been high. The highest percentage of recovery among the domains of quality of life was related to the social domain ($RP = 163.121\%$). Also, according to Friedman test results, there was a significant difference between domains, acceptance ($p = 0.007$), overprotection ($p = 0.022$) and rejection ($p = 0.007$) in mother-child relation and effect size of label emotions educating in comparison of the level of basic-follow-up, on rejection domain was high ($ES = 0.91$) and in acceptance domain was medium ($ES = 0/59$), and on other domains at various phases was insignificant ($ES < 0/5$).

Discussion and Conclusion: The results of the research show that the educating of label emotions has a positive effect on children with high-function autism in the quality of life of the child and mother's relation with him. It is recommended that this method be used by researchers in future researches and its effect on other dimensions of their life's will measure.

Keywords: Label Emotions, LFI Software, Child with High-Function Autism